

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на правосъдието

Проект!

ДО

МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

ОТ ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ – МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО

ОТНОСНО: *Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация (УПМСНА) внасям проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет.

1. Причини, които налагат приемането на проекта:

Със Закона за изменение и допълнение на Търговския закон (ЗИД ТЗ), приет от Народното събрание на 18 септември 2024 г. и обнародван в „Държавен вестник“, бр. 82 от 27 септември 2024 г., беше усъвършенствана уредбата във връзка със създаване на регистър по несъстоятелност при Министерството на правосъдието. С приетите промени в чл. 760е от Търговския закон (ТЗ) се предвиди актовете в производството по несъстоятелност на предприемача да се вписват или обявяват в регистъра по несъстоятелност, който е публичен и се води и поддържа в електронна форма от Министерството на правосъдието. В чл. 760е, ал. 4 бяха уредени видовете услуги, извършвани от регистъра по несъстоятелност, за които бе предвидено Министерството на правосъдието да събира такси (за вписване и обявяване на актове; за издаване на удостоверение; за извършване на писмена справка; за издаване на заверено копие на хартиен носител от електронен образ на заявление или приложения към него; за предоставяне на базата данни или част от нея).

В изпълнение на § 26, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби към ЗИД ТЗ (обн., ДВ, бр. 82 от 2024 г.), във връзка с чл. 760е, ал. 3 и ал. 4 ТЗ беше издадена Наредба № Н-1 от 2025 г. за условията и реда за водене, съхраняване и достъп до

регистъра по несъстоятелност по чл. 760е от Търговския закон (обн., ДВ, бр. 36 от 2025г.).

С Постановление № 30 на Министерския съвет от 2025 г. за допълнение на Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието, одобрена с Постановление № 167 на Министерския съвет от 1992 г. (обн., ДВ, бр. 34 от 2025 г.), се определиха размерите на таксите за услугите, извършвани от регистъра по несъстоятелност по чл. 760е, ал. 4 ТЗ.

На 4 юли 2025 г. в бр. 54 на „Държавен вестник“ бе обнародван Закон за несъстоятелност на физическите лица (ЗНФЛ), в сила от 8 юли 2025 г. Със закона се уреди производството по несъстоятелност на физическите лица, които са неплатежоспособни добросъвестни длъжници, както и условията и реда за установяване на погасяването на задълженията на длъжниците след приключване на производство по несъстоятелност. За да се осигури публичност на определени актове и действия в производството по несъстоятелност на физическите лица, с разпоредбата на чл. 105 ЗНФЛ се предвиди актовете в производството по несъстоятелност на физическите лица да се вписват или обявяват в регистъра по несъстоятелност, който се води и поддържа от Министерството на правосъдието съгласно чл. 760е ТЗ. Изрично се уредиха случаите, в които е необходимо актовете на съда и на синдика да бъдат вписани и обявени в Регистъра по несъстоятелност. Вписват се и се обявяват молбата за откриване на производството по несъстоятелност (чл. 33, ал. 1), решението за откриване на производство по несъстоятелност (чл. 35, ал. 2), решението за отхвърляне на молба за откриване на производство по несъстоятелност (чл. 35, ал. 4), решението за одобряване на списъка на вземанията (чл. 47, ал. 3) и други. Обявяването в регистъра на призовки и покани е единственият начин за уведомяване на участващите в производството лица, а от обявяването на актовете текат повечето от сроковете, предвидени в закона.

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗИД на ЗТРРЮЛНЦ), приет от 51-вото Народно събрание на 8 октомври 2025 г. (обн., ДВ, бр. 87 от 2025 г.), се предвидиха изменения в чл. 760е ТЗ и чл. 105, ал. 1 ЗНФЛ. Съгласно измененията регистърът по несъстоятелност се води и поддържа от Агенцията по вписванията, която събира такси в размери, определени с тарифа на Министерския съвет, за предоставяне на следните услуги от регистъра по несъстоятелност:

1. вписване и обявяване на актове;
2. издаване на удостоверение;
3. извършване на писмена справка;
4. издаване на заверено копие на хартиен носител от електронен образ на

заявление или приложения към него.

Със същия закон се предвиди прехвърлянето на регистъра по несъстоятелност по отношение на базата данни и документите в частта относно предприемачите, както и данните от книгите на съда по несъстоятелност по чл. 634в ТЗ, от Министерството на правосъдието на Агенцията по вписванията да се констатира със заповед на министъра на правосъдието в тримесечен срок от влизането в сила на ЗИД на ЗТРРЮЛНЦ (респ. в срок до 21 януари 2025 г.), която следва да се обяви на интернет страницата на Министерството на правосъдието и на Агенцията по вписванията.

По отношение на регистъра по несъстоятелност в частта относно физическите лица се предвиди същият да се въведе в експлоатация със заповед на министъра на правосъдието след създаване на необходимите условия от страна на Агенцията по вписванията за това, в деветмесечен срок от влизането в сила на ЗНФЛ, респ. най-късно до 8 април 2026 г.

Съгласно § 13, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на ЗТРРЮЛНЦ (обн., ДВ, бр. 87 от 2025 г.) в тримесечен срок от влизането в сила на

закона Министерският съвет приема необходимите изменения и допълнения в действащите тарифи за таксите по чл. 760е, ал. 4 ТЗ.

Приетите със ЗИД на ЗДТРРЮЛНЦ (обн., ДВ, бр. 87 от 2025 г.) промени налагат допълнение на действащата Тарифа за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията, приета с Постановление № 243 на Министерския съвет от 2005 г. (обн., ДВ, бр. 94 от 2005 г.), за да бъдат регламентирани такси по заявления за предоставяне на услуги от регистъра по несъстоятелност по отношение на предприемачите и физическите лица, тъй като такива досега не са уредени в тази тарифа.

Също така се налагат и промени в Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието, одобрена с Постановление № 167 на Министерския съвет от 1992 г. (обн., ДВ, бр. 71 от 1992 г.), тъй като таксите за услугите, предвидени досега в раздел Г. „Такси, събирани от Министерството на правосъдието“, буква 62ц, ще отпаднат поради прехвърлянето на регистъра по несъстоятелност от Министерството на правосъдието към Агенцията по вписванията.

2. Предлагани промени с проекта на акт:

С проекта на Постановление се предлагат изменения и допълнения в два акта на Министерския съвет.

С § 1 от проекта на постановлението се предлага в Тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията, приета с Постановление № 243 на Министерския съвет от 2005 г. (обн., ДВ, бр. 94 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2006 г., бр. 65 от 2008 г., бр. 39 и 77 от 2009 г., бр. 104 от 2011 г., бр. 27 от 2013 г., бр. 13 и 106 от 2014 г., бр. 99 от 2017 г., бр. 110 от 2020 г., бр. 1 от 2022 г., бр. 27, 31, 40 и 52 от 2023 г., и бр. 44 и 58 от 2024 г.), да се създаде раздел II г. „Такси, събирани по Търговския закон“ с чл.16п, с който се въвеждат прости такси, събирани при подаване на заявления за услугите от регистъра по несъстоятелност по отношение на предприемачи и физически лица в несъстоятелност. Предлага се основният размер на таксите да е 26 лв. за вписване и обявяване на актове, 17 лв. за издаване на удостоверение и за извършване на писмена справка за вписани обстоятелства и 18 лв. за издаване на заверено копие на хартиен носител от електронен образ на заявление или приложения към него.

Съобразно чл. 10а, ал. 2 от Закона за електронното управление са отчетени по-ниските разходи при електронно заявяване на услугите, а при издаване на удостоверение – и при получаването им, поради което в тези случаи са предложени и по-ниски размери: 20 лв. за вписване и обявяване на актове, 11 лв. за издаване на удостоверение, 13 лв. за извършване на писмени справки и 14 лв. за издаване на заверено копие на хартиен носител.

Съответно с § 2 от проекта на постановлението се предвижда в Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието (обн., ДВ, бр. 71 от 1992 г.) в раздел “Г. Такси, събирани от Министерството на правосъдието” т. 62ц да се отмени.

Предвижда се постановлението да влезе в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“. С § 3 се предлага таксите за предоставяне на административни услуги от регистъра по несъстоятелност да се събират от прехвърлянето, съответно въвеждането на съответната функционалност: таксите за вписване в производството по несъстоятелност на предприемача – от обявяването на заповедта на министъра на правосъдието по § 13, ал. 3 от преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на ЗТРРЮЛНЦ (обн., ДВ, бр. 87 от 2025 г.); таксите за удостоверения, справки и заверени копия относно производството по несъстоятелност на предприемача – от издаване на заповедта по § 2 от заключителните разпоредби на Наредбата за условията и реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра по несъстоятелност по чл. 760е ТЗ; всички

такси относно производството по несъстоятелност на физическите лица – от обявяването на заповедта на министъра на правосъдието по § 2, ал. 3 от заключителните разпоредби на Закона за несъстоятелност на физическите лица.

3. Приемането на проекта на акт има за цел да създаде условия за предоставяне на услугите по чл. 760е, ал. 4 ТЗ за гражданите и бизнеса при възстановяване на разходите на административния орган.

4. Прилагането на проекта на акт ще доведе до следните резултати:

4.1. осигурена публичност на актовете и обстоятелствата, подлежащи на обявяване и вписване в регистъра по несъстоятелност по чл. 760е ТЗ по отношение на предприемачи и физически лица в несъстоятелност;

4.2. осигурена възможност за използване на услугите от регистъра по несъстоятелност по чл. 760е ТЗ, включително и по електронен път;

4.3. насърчаване на използването на услугите в електронна форма;

4.4. синхронизация на подзаконовия нормативен акт с измененията в ТЗ.

5. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба

Проектът на постановление не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което е приложена финансова обосновка съгласно приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, б. „б“ от УПМСНА, одобрена от министъра на финансите.

За изпълнението на предвидените промени не са необходими допълнителни разходи/трансфери/други плащания.

Предвид факта, че таксите по заявления за предоставяне на услуги от регистъра по несъстоятелност по отношение на предприемачите и физическите лица бяха приети с допълнение на Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието, раздел Г „Такси, събирани от Министерството на правосъдието“, буква 62ц през месец април на настоящата година и оттогава няма съществени изменения по елементите, послужили за тяхното определяне, стойностите на таксите, които ще бъдат преместени от едната в другата тарифа са със същите размери. Таксите са изчислени при съобразяване с ресурсите, вложени за предоставяне на услугите. Разчетите са описани в Приложение № 1 към финансовата обосновка.

В съответствие с чл. 14 от Наредба № Н-1 от 2025 г. за условията и реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра по несъстоятелност по чл.760е от ТЗ, достъпът до вписаните обстоятелства и обявените актове в него е свободен и безплатен. Поради тази причина при изчисляването на таксите не са включени разходи за водене и поддръжка на регистъра, а само разходи за персонал на служителите, които имат пряко участие в дейностите по предоставяне на услугите и за създаване на хартиения носител, където е приложимо.

Поради липсата на данни относно броя предоставяни услуги, както и невъзможността да се предвиди какъв ще бъде интересът на лицата за използване на данните от регистъра, на този етап не може да се направи обосновано предвиждане за неданъчните приходи, които биха постъпили по бюджета на Агенцията по вписванията в резултат на въвеждането на новите услуги.

Разчетите за издаване на заверено копие на хартиен носител от електронен образ на заявление или приложения към него са извършени при допускането, че средният обем на предоставените документи ще бъде 20 страници. В случай че след започване на работа на регистъра данните се различават от допускането, таксата ще бъде преразгледана.

6. Анализ за съответствието с правото на Европейския съюз

Проектът на постановление не съдържа разпоредби, въвеждащи в българското законодателство норми на правото на Европейския съюз, поради което не е изготвена справка за съответствие с европейското право по чл. 35, ал. 2, т. 5 от Устройствения правилник на Министерски съвет и на неговата администрация.

Проектът не съдържа разпоредби, свързани с въвеждане на регулаторни режими.

В изпълнение на чл. 20, ал. 2 от Закона за нормативните актове (ЗНА) и чл. 30б от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация (УПМСНА) е извършена частична предварителна оценка на въздействието на проекта на постановление.

Съгласно чл. 26, ал. 3 ЗНА проектът на акт, заедно с мотивите към него, частичната предварителна оценка на въздействието и становището на дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ на Министерския съвет са публикувани на интернет страницата на Министерството на правосъдието, както и на Портала за обществени консултации към Министерския съвет, като на заинтересованите лица е предоставен 30-дневен срок за предложения и становища по проекта.

Проектът е съгласуван в съответствие с разпоредбите на чл. 32 УПМСНА. За постъпилите становища е съставена справка по чл. 26, ал. 5 ЗНА, която е публикувана на интернет страницата на Министерството на правосъдието, както и на Портала за обществени консултации към Министерския съвет.

Получените становища, заедно със справка за приетите и неприетите бележки и съображенията за това, са приложени към настоящия доклад.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 1 и 2 УПМСНА предлагам Министерският съвет да приеме предложения проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет.

С УВАЖЕНИЕ: